

ES
IRUN y es un buen plan
DA **eta plan ona da**

3-Irun erromatarra/Oiasso Museoa - Dies Oiassonis Jaialdia

4-Ama Xantalen Ermita /Nekropolia

4-Gazteluzar

5-Ondarea ezagutzen

6-Santxo de Urdanibia Jauregia/Udaletxea/San Juan Harri/Arbelaitz Jauregia

7-Junkaleko Santa Maria Parroquia

8-Irun zubiz zubi

9-Bidasoako Interpretazio Zentroa/Faisaien Uhartea (Konpantzia)

10-Ekoetxea-Txingudi /Plaiaundi Parke Ekologikoa

10-Bidasoko Bide Berdea

11-Arantzateko Burdinola (Ola)/Irugurutzetako Labeak

12-13-Irungo parkeetan zehar

14-Aldabe Mendi /San Martzial Ermita

15-Aiako Harria Parke Naturala

AURKIBIDEA | ÍNDICE

3-Irun Romano /Museo Oiasso-Festival Dies Oiassonis

4-Ermita Santa Elena /Necrópolis

4-Gazteluzar

5-Descubriendo el patrimonio

6-Palacio Sancho de Urdanibia/Casa Consistorial/San Juan Harri/Palacio Arbelaitz

7-Parroquia Santa María del Juncal

8-Irun, de puente a puente

9-Centro Interpretación del Bidasoa /Isla de los Faisanes

10-Ekoetxea-Txingudi/Parque ecológico Plaiaundi

10-Via Verde del Bidasoa

11-Ferrería Arantzate (Ola)/ Hornos de Irugurutzeta

12-13-Por los parques de Irun

14-Monte Aldabe/Ermita San Marcial

15-Parque Natural Aiako Harria

Irun erromatarra Irun Romano

Irungo planoa

Plano de Irun

Oiasso Museoa Museo Oiasso

Irungo Oiasso Museo arkeologiken Oiasso hiriaren inguruau aurkitutako erromatar garaiko aztarna guztiak daude bilduta. Ikerketa arkeologikoari esker, identifikatu ahal izan dira portua eta bertako biltegiak, termak, nekropolia eta inguruko meatze ustiategiak.

El museo Oiasso de Irun es un museo arqueológico que reúne los restos de la época romana hallados en torno a la ciudad de Oiasso. La investigación arqueológica ha permitido identificar el puerto y sus almacenes, las termas, la necrópolis y las explotaciones mineras del entorno.

www.oiasso.com

943 639 353

K.a eta K.o III mendeetan erromatar imperioa lur hauetan bertaratu zen, eta Oiasso hiria sortu zuen, eremuko atlantikoko garrantzitsuenetako bat; hiri haren arrastoak oraindik ere bizirik daude aurkitutako aztarna askotan, besteak beste Santiago kalean agertutako erromatar kaia eta termetan, hauek Oiasso Museoaren atzekaldean daude. Irungo Oiasso Museo arkeologikoan Oiasso hiriaren inguruau aurkitutako erromatar garaiko aztarna guztiak daude bilduta.

Entre los siglos I a.C y III d.C el imperio romano se asentó en estas tierras, con la fundación de la ciudad de Oiasso, una de las más importantes del arco atlántico, y cuya huella aún pervive en los numerosos restos encontrados, entre los que estacan el puerto aparecido en la Calle Santiago de Irun y las termas, detrás del actual Museo Romano Oiasso.

Dies Oiassonis Jaialdia Uztailan

Uztaileko lehen hamabostaldian, Museoa eta bere inguruak Dies Oiassonis jaialdi erromatarraren eguneroko bizimodu, gastronomía, música eta antzerkia ekartzen dira gogora. Horretarako tailerrak, erakustaldiak, emanaldiak eta produktuen salmenta antolatzen da.

Festival Dies Oiassonis en Julio

La primera quincena de julio, el museo y sus alrededores se convierten en escenario del festival romano Dies Oiassonis que recrea la vida cotidiana, la gastronomía, la música o el teatro de época romana y lo hace en forma de talleres, exhibiciones, actuaciones y venta de productos.

Ama Xantalen Ermita Nekropolia

Erdi Aroko Xantalen ermitaren barnean aurkitu zuten Oiassoko nekropolia edo hilerra. Zenbait ontzi aurkitu dira, barruan hautsekin, hileta ostilamenduekin batera, esate baterako, zeramikazko ontziak, ilerako hezurrezko orratzak, eta fibulak, aurkitutako piezetako batzuk aipatzearen. Gune horren erlijio erabilera eutsi zaio gaur arte, egun ikus daitekeen ermitaren eraikuntzarekin.

Ermita Santa Elena Necrópolis

En el interior de la ermita medieval de Santa Elena se localizó la necrópolis o cementerio de Oiasso. Se han encontrado urnas con cenizas junto con ajuares funerarios que incluían recipientes de cerámica, agujas de hueso para el pelo, y fíbulas, por citar algunas de las piezas localizadas. El uso religioso del espacio se mantiene hasta hoy en día con la construcción de la ermita que vemos actualmente.

Gazteluzar

Mendixka baten gainean dago, 41 bat metroko altitudean, Behobia auzoaren eta Bidasoko pasabide estrategikoaren gainean. Triangelu formako oinplanoa du, eta denbora laburrean egon zen zutik: 1515ean eraiki zen, Fernando Katolikoa-ren aginduz, eta 1542an eraitsi. Gero, 1719an, berreraiki eta berriz suntsitu zuten. Errerfortzuak eterri bitartean Gaztelan sartu nahi zuten tropa frantsesei eusteko eraiki zen.

El castillo de Gazteluzar se erige sobre una colina a unos 41 metros de altitud, situada dominando el barrio de Behobia y el estratégico vado de Bidasoa. De planta triangular, tuvo una breve vida activa. Fue construido en 1515 por orden del Fernando el Católico y derribado en 1542. Posteriormente fue reedificado en 1719 y asolado de nuevo en el mismo año. Fue construido para contener a la espera de refuerzos, la posible entrada de tropas francesas en Castilla.

Ondarea ezagutzen

Santxo de Urdanibia Jauregia 1644. urtean eraiki zuen Santxo de Urdanibia jaunak bereziki aterpetxe-ospitale bat eraikitzeko utzitako dirutzari esker. Urdanibia Plazan dago. Fatxada nagusian eta hormakonka batean Ama Birjinaren irudia aurkezten da. Eraikin osoa goitik behera berritu da. Eraikin osoa goitik behera berritu da. Egun Mentxu Gal Erakustaretoa bertan dago.

Udaletxea, eraikin ederra da, Udaletxeen tipología molde klasikokoa, eta San Juan Harri plazan dago. Barrualdean eskailera handi bat du, 1903. urtean eraikia. Udal aretoetan banaturik margolan ederrak ikus daitezke, honako margolari hauenak, hain zuen ere, Zuloaga, Dario de Regoyos, Salaberria, Salis, Bienabe Artia, Montes Iturrioz, Albizu, Gracenea, Mentxu, Gal eta beste.

San Juan Harri, izen bereko plazaren bazter batean dago. Harrizko oinarri baten gainean altxatzen da zutabea, zutabearen goiko aldean estatua txiki bat dago. Estantza honek beste baten lekua hartu zuen 1850. urtean. 1964an monumentu historiko-artistiko izendatu zuten.

Ondarea patrimonio

Arbelaitz Jauregiak Eliza kalean dagoen oinetxeak, Arbelaitz familiarena izateari eta bertan ostatu hartu zuten pertsonaia garrantzitsuei zor die ospea. 1936ko Gerra Zibilean zeharo erre ondoren, berritu egin zuten.

Bisitak 943020732 Turismoa

Descubriendo el patrimonio

Palacio Sancho de Urdanibia fundado en 1.644 merced a la donación de Sancho de Urdanibia, que legó parte de su herencia para que se construyera un albergue-hospital. Se halla ubicado en la plaza Urdanibia. En la fachada principal destaca una hornacina con una imagen de la Virgen.. Se ha restaurado en su totalidad, actualmente alberga la sala de exposiciones Menchu Gal.

Casa Consistorial, bello edificio de clásica tipología de Casas Consistoriales, ubicado en la Plaza de San Juan Harri. En el interior, destaca, una gran escalera construida en 1903. Repartidos por las diferentes dependencias municipales pueden contemplarse cuadros de Zuloaga, Darío de Regoyos, Salaberría, Salís, Bienabe Artía, Montes Iturrioz, Albizu, Gracenea, Mentxu Gal y otros.

San Juan Harri, Se alza en un ángulo de la plaza del mismo nombre. Coronando la columna se halla una pequeña estatua que fué reemplazada en 1850. Declarada Monumento Histórico-Artístico en febrero de 1964.

Palacio Arbelaitz sito en la calle de la Iglesia, es una casa solar que debe su importancia al linaje de los Arbelaitz y a los personajes que en ella se alojaron. Tras el incendio a causa de la guerra de 1936, ha sido reconstruido.

Visitas 943020732 Turismoa

Junkaleko Santa María Parroquia

Junkal Eliza 1508. urtean hasi ziren eraikitzen eta 1606an amaitu zuten; eraikuntzalanek luze jo zutenez era askotako arte-estiloak daude ikusgai tenplu honetan; honenbestez, molde gotikoaren azken urtetako ezaugarriekin batera "euskal gotikoaren" araberako atalak aurkezten dira. Erretaularen buruan Junkaleko Ama Birjinaren irudi gotikoa aurkezten da, Gipuzkoan ezagutzen den irudirik zaharrena. 1973. urteko ekainean Espainiako Monumento Historiko-Artístico izendatu zuten eraikin hau.

Parroquia de Santa María del Juncal

Comenzada a construir en 1508 no se terminó hasta 1606; la duración tan larga de las obras determinó los distintos estilos del templo: junto a caracteres propios del último período del góticop aparecen otros rasgos del «gótico vasco». Presidiendo en el retablo, una imagen románica de la Virgen del Juncal, siendo la más antigua que se conoce en Gipuzkoa. En 1973 fue declarada Monumento Histórico- Artístico Nacional.

Irun zubiz zubi
Bidasoan zeharreko ibilbidea

Natura naturaleza

Irun, de puente a puente
Paseo a lo largo del Bidasoa

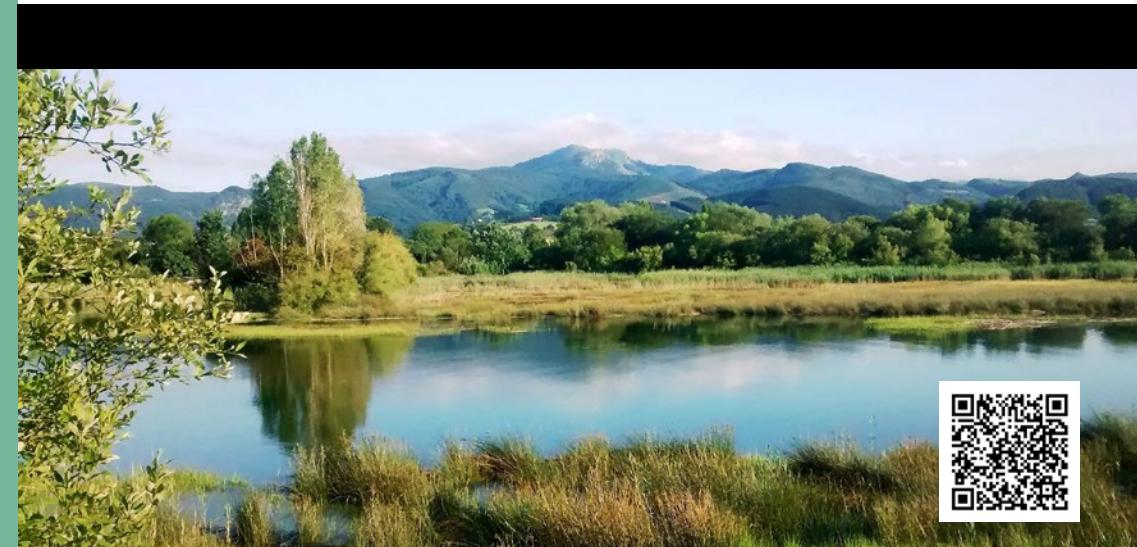
Bisitak/Visitas 943020732 Turismoa

Kayak 943632056

Bidasoa ibaiak, guztira, 66 kilometroko luzera du, Erratzu herriko oso gerto jaiotzen da. Burualdean Bartzan izena hartzen du, eta Bidasoa izena hartzen du Oronoz-Mugairitik aurrera. Azken zatian, Hendaia eta Hondarribia artean itsasoratzen da Kantauri itsasoan, Txingudi badiatik, Higer lurmuturraren ondoan, Txingudiko padurak deiturikoak eratz, Jaitzubiako ibarra, Plaiaundi, Bidasoko uharteak, Faisaien uhartea.

El río Bidasoa tiene una longitud total de 66 km. Nace, muy cerca de la localidad de Erratzu. En su cabecera recibe el nombre de Bartzán, que cambia por el de Bidasoa a partir de Oronoz-Mugairi. En su tramo final desemboca entre Hendaya y Hondarribia en el mar Cantábrico por la bahía de Txingudi, junto al Cabo Higuer, formando las llamadas Marismas de Txingudi que incluyen territorios como la vega de Jaitzubia, Plaiaundi, las Islas del Bidasoa, Isla de los Faisanes

Bidasoko Interpretazio Zentroa

Zentroak hiru hiriei buruzko informazioa banatzeko harrera bat du. Bestalde, erakusketarako gunea ere badu, hiru gai nagusiekin erlazionaturik: inguruko bioaniztasuna, Eurovelo sarea eta Irundik pasatzen den Santiago Bidea

Faisaien uhartea (konpantzia)

Irla Hondarribikoa zen garai batean baina, egun, Irun eta Hendaiako hirien artean banatua dago; honenbestez, Irun urtean sei hilabetez arduratzen da irla zaintzeaz, eta Hendaiako beste sei hilabetez. Egun 2.000 metro karratuko azalera du. Irla honetan eta historian zehar jasotako gertakari gogoanagarien artean, Pirinioetako Bake Hitzarmena bertan sinatu izana da garrantzitsuena. Munduko jabeleiderik txikiena da.

Centro de Interpretación del Bidasoa

El centro incluye una recepción para facilitar información turística acerca de las tres ciudades. Cuenta con una zona de exposición relacionados con tres temas: la biodiversidad de la zona, la Euroveló y el paso por Irun del Camino de Santiago.

Isla de los Faisanes

La isla, que antiguamente pertenecía a Hondarribia, es compartida por Irun y Hendaya, teniendo cada uno que encargarse de cuidarla durante 6 meses, tiene 2.000 m². Entre los abundantes sucesos históricos que tuvieron lugar en esta isla, el más importante fue la rúbrica del Tratado de Paz de los Pirineos. Es el condominio más pequeño del mundo.

Ekoetxea-Txingudi Plaiaundi Parke Ehologikoa

Ekoetxea-Txingudi
Parque ecológico
Plaiaundi

Bide berdea Vía verde

Irun eta Elizondo lotzen zituen Tren Txikitoren trazatuaren zati handi batek berreskuratu du Bidasoko Bide Berdeak eta 39 kilometroko ibilbide paregabe bat eskaintzen du Gipuzkoako eta Nafarroako herri zoragarrietatik, Bidasoko ertzetan. Eurovelo 1a ibilbidearen zati bat da.

La Vía Verde del Bidasoa recupera buen parte del trazado del Tren Txikito (Irun-Elizondo) y ofrece un recorrido inolvidable de 39 km. por pueblos de gran belleza de Gipuzkoa y Navarra a orillas del Bidasoa. Esta vía forma parte de la ruta 1 de Eurovelo.

Gipuzkoako padura-ingurunearen adibiderik onena da. Egoera ezin hobea du hegazi migratzale batzuek beren babeseremua bertan finka dezaten. 3 kilometro bidezidor, Gipuzkoako ihotokirik zabalenez gozatzeko eta interpretazio-zentro bat urte osoko jarduerekin.

Euskal Herriko bigarren itsas hezegunerik zabalena da, Urdaiako bizkaitarraren ondoren

Este parque es el mejor ejemplo de medio marismen existente en Gipuzkoa, gracias a su privilegiada situación para que diversas aves migratorias fijen ahí su zona de refugio. 3 kilómetros de senderos para disfrutar de los juncales más extensos de Gipuzkoa y un centro de interpretación con actividades distribuidas a lo largo del año.

Se trata del segundo humedal marítimo más extenso del País Vasco, después del de Urdai en Bizkaia.

Arantzateko Burdinola (Ola)

Euskal Autonomía Erkidegoko burdinola garrantzisuenetako bat izan zen: Arantzateko burdinola. XV. mendean badakigu burdinola horren berri. Gaur egunera arte kontserbatu diren bere jatorrizko horma ikusgarriak ikusteko modukoak dira. Irugurutzako labeatatik metro gutxira dago.

Ferreria Aranzate (Ola)

Fué una de las ferreries más importantes de la comunidad autónoma: La ferrería de Aranzate, de cuya existencia se tiene constancia ya en el siglo XV. Son dignos de ver sus espectaculares muros originales que se han conservado hasta nuestros días. Se encuentra a escasos metros de la batería de Hornos de Irugurutzeta.

Irugurutzako Labeak

Irugurutzeta-Meazuri burdina-ustiatzeko emakidarena da. Azpiegitura garrantzitsua sortu zituen, eta Kanturi kostaldean meatze-barruti garantsisuenetako bat izen zen hau Irugurutzako gunea burdin karbonoa ustiatzeko kaltzinazio-labe bateria handiena da Gipuzkoan, eta handienetako bat Euskal Herrian. Aiako Harrian dago, Burdin Arotik meatzaritzako zona garrantzitsua izan dena. Erromatarrek ere ustiak zuten eta geroago ere Erdi Aroan eta Aro Modernoan. Gaur egun, bederatzi labe ikus daitezke bertan. Batzuk harlanduzkoak eta oinplano zirkularrekoak dira, beste bat adreiluzkoak da barruan eta kanpoan, eta gainerakoak harlangaitzezkoak. Gure lurraldiko industria-ondarearen adibideetik adierazgarrienetariko bat da.

Los Hornos de Irugurutzeta

El coto Minero de Irugurutzeta-Meazuri y constituye la mayor batería de hornos de calcinación para explotar el carbonato de hierro existente en Gipuzkoa y una de las más importantes del País Vasco. Está situado en Aiako Harria, que ha sido una zona minera desde la Edad del Hierro, fue explotada también por los romanos y durante la Edad Media y la Edad Moderna. En Irugurutzeta pueden verse hoy en día un total de nueve hornos unos de sillería y planta circular, otro de ladrillo al interior y al exterior, y el resto de mampostería. Está considerado como uno de los ejemplos más representativos de patrimonio industrial de nuestro territorio.

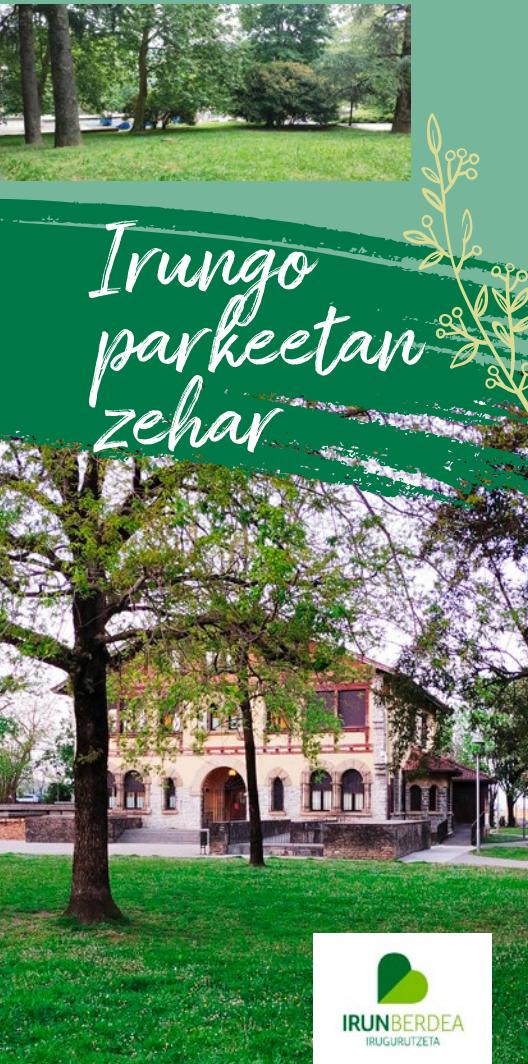

Bisitak | Visitas

943 639 353

Parke, lorategi eta pasealekuuen artean, Irunen 432.000 metro karratu berdegune baino gehiago ditugu. Biodibertsitatea kontserbatzen eta naturarekiko harremana sustatzen laguntzen duten espazioak Espazio naturalak eta irekiak, kirola egiteko, paseatzeko eta aire zabalean erlazionatzeko.

Mendibil Parkea: Ia 12.000 metro karratuko azalera du, eta Mendibil parkea hiriko adierazgarrienetako bat da. Mendibil gure hiriko zabalgunetik hurbil dago, eta zuhaitzak eta generoetako zuhaixkak uztartzen ditu, besteak beste, gurbitza, bojeak, kameliak eta ereinotzak. Parkeak txikienentzako jolas-gune bat du.

Sargia Parkea: Irungo San Juan plazatik metro gutxira hiriko beste parke emblemático bat aurkituko dugu. 7.000 metro karratu baino gehiago dituen Sargia parkea Arbelaitz jauregiaren atzealdean dago. Txikienentzat egokitutako jolasgunea du. Urantu pilotalekuak parkea bera mugatzen du behealdetik.

Gain Gainean Parkea: Erdialdearen eta Olaketa eta Lapice eremuen arteko lotura berde gisa kokatuta, Gain Gainean - hiriguneko berdegune zabalena - parke oso aldakor gisa finkatu da, dituen ezaugarriengatik. Berdegune zabalez gain, kirol-gune bat ere badago. Parkeak txakurrentzako parke berritu berri bat ere badu, eta bizikleta-bideen integrazioa. Asmo handiko proiektu honek 60.000 metro karratuko eremu eman dio hiriari aire zabalean eta ikuspeziez gozatzeko! Izan ere, hiriko puntu horretatik Aiako Harriren eta San Martzial mendiaren ikuspegi bikaina dago.

Pinudi Parkea: Berdegune horrek San Migel – Anzaran inguruaren kokatuta. Gaur egun haurrentzako parke berritu bat eta kirol instalazioak ditu. Ia 9.000 metro karratuko azalerarekin.

Soroxarta Parkea: Parke aldakor eta zuhaixti honek 15.700 metro karratuko berdegunea eskaintzen digu Anaka eta Belaskoenea auzoen artean. Natura, bidezidorra, umeentzako parkeak, fitness-enzako eremua.

Barón de Oña Parkea: Martindozeneako egungo aterpetxea 6.500 metro karratutik gorako parke honetan dago, eta mahaik eta bankuak ere aurkituko dituzu, lagunartean eguraldi onaz gozatzeko.

Alai Txoko Parkea: Oñako Barón parkearen parean dagoen Alai Txoko parkeak ia 18.000 metro karratu hartzen ditu eta ideia guztiez gozatzeko gune berde irekia sortu du.

girabira.net
Musika, parkeak, ekin!
Jardunaldi tematikoak.

Entre parques, jardines y paseos, en Irun contamos con más de 432.000 metros cuadrados de zonas verdes. Además de ser espacios que ayudan a conservar la biodiversidad y fomentar el contacto con la naturaleza. Espacios naturales y abiertos, donde poder practicar deporte, pasear y relacionarnos al aire libre.

Por los parques de Irun

Parque Pinar: Esta zona verde ubicaba en la zona de San Miguel –Anzarán. Cuenta con un renovado parque infantil e instalaciones deportivas. Con casi 9.000 metros cuadrados de superficie.

Parque Soroxarta: Este versátil y arbolado parque nos ofrece 15.700 metros cuadrados de zona verde entre los barrios de Anaka y Belaskoenea. Naturaleza, senderos, parques infantiles, mobiliario para 'fitness' conviven en este espacio.

Parque Barón de Oña: el actual albergue de Martindozenea se ubica en este parque que supera los 6.500 metros donde encontrarás mesas y bancos para disfrutar del buen tiempo en compañía.

Parque Alai Txoko: Situado frente al parque Barón de Oña, el parque de Alai Txoko ocupa casi 18.000 metros cuadrados y ha creado un espacio verde abierto para el disfrute de todas las ideas.

girabira.net
Música, parques, acción!
Jornadas temáticas.

Aldabe Mendi San Martzial Ermita

Mendi honen izen ofiziala, irundarrek San Martzial mendia bezala ezagutzen dutena, Aldabe da (224,8 metroko altuera). XVI. mendearen, Aldabeko Haitza izenez ezagutzen zen, eta Gipuzkoako kapitain jeneral Beltran de la Cuevak ermita bat eraikitzea erabaki zuen, 1522ko ekainaren 30eko batailan frantzesen aurka lortutako garaipena oroitzeko.

Jatorrizko baseliza tximista batek eragindako sute batean suntsitu zen 1796an, 1804an berreraiki eta irudi berria instalatu zelarik. Baselizaren ondoan begiratoki bat dago, eta bertatik hiriaren, Txingudiko badiaren, Hondarribiareni, Bidasoaren, Jaizkibelen eta abarren ikuspegi zoragarria ikus daiteke.

Monte Aldabe Ermita San Marcial

El nombre oficial de este monte, conocido por los iruneses como monte de San Marcial, es Aldabe (224,8 metros de altura). En el siglo XVI se conocía por La Peña de Aldabe y fue cuando Don Beltrán de la Cueva, capitán general de Gipuzkoa, decidió construir una ermita, para conmemorar la victoria sobre los franceses en la batalla del 30 de junio de 1522.

La primitiva ermita fue destruida en un incendio, provocado por un rayo, en 1796, siendo reconstruida en 1804 e instalada la nueva imagen. Conmemora las batallas de San Marcial. Existe un mirador junto a la ermita desde el que puede apreciarse una maravillosa panorámica de la ciudad, bahía de Txingudi, Hondarribia, el Bidasoa, Jaizkibel, etc.

Aiako Harria parke naturala

Aiako Harria Parke Naturala eta Kontserbazio Bereziko Eremua (KBE) Gipuzkoako ekialdeko muturrean dago. Kokagune hori Bidasoa ibaitik Urumea ibairaino hedatzen da, eta Lapurdirekin (ekialdea) eta Nafarroarekin (hegoaldea) partekatzen du muga. Aiako Harria Parke Naturalak 6.913 hektareako azalera du, eta hurbil duen itsas kostaldetik 800 metro gora dago.

Aipatzeko da Aitzondoko ur-jauzia, gipuzkoako altuena, 140 metroko ur jauziarrekin.

Parque Natural Aiako Harria

El Parque Natural y Zona Especial de Conservación de Aiako Harria se halla en el extremo este de Gipuzkoa. Este enclave se extiende desde el río Bidasoa hasta el río Urumea, compartiendo frontera con Lapurdi (este) y Navarra (sur).

El Parque Natural de Aiako Harria tiene una superficie de 6.913 hectáreas y se alza 800 metros sobre la cercana costa marina.

Cabe destacar la cascada de Aitzondo, la más alta de Gipuzkoa con 140 metros de caída de agua.

Hiriaz gozatzeko Para disfrutar de la Ciudad

www.bidasoaturismo.com

